शेतकरी आत्महत्या

सरकारच्या पॅकेजना दलालांचा वेढा

डॉ. जाधव यांचा अहवाल : अंमलबजावणीवर कोरडे

सकाळ वृत्तसेवा

डॉ. नरेंद्र जाधव

मुंबई, ता. ६ : विदर्भातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या थांबविण्यासाठी राबविण्यात येणाऱ्या पंतप्रधानांच्या व राज्य सरकारच्या पॅकेजला दलालांचा वेढा पडला आहे, अशा शब्दांत डॉ. नरेंद्र जाधव समितीच्या अहवालात या पॅकेजच्या अंमलबजावणीवर कोरडे ओढण्यात आले आहेत. पश्चिम महाराष्ट्र वगळून विदर्भ, मराठवाडा, कोकण व खानदेशातील शेतकऱ्यांचे ५० हजार रुपयांपर्यंतचे कर्ज राज्य सरकारने माफ करावे, अशी शिफारसही समितीने केली आहे.

विदर्भातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी पंतप्रधान पॅकेजअंतर्गत तीन हजार ७५० कोटी रुपयांच्या व राज्य सरकारच्या पॅकेजअंतर्गत एक हजार ७५ कोटी रुपयांच्या विविध उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत. तरीही शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या थांबत नाहीत. त्यामुळे या पॅकेजच्या अंमलबजावणीत काही त्रुटी आहेत का, याचा अभ्यास करण्यासाठी राज्य सरकारने पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नरेंद्र जाधव यांच्या अध्यक्षतेखाली एकसदस्यीय समिती स्थापन केली होती. या अहवालावर राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीत काल चर्चा झाली व एक महिन्याच्या आत संबंधित विभागांनी आपला कार्यअहवाल सादर करावा, असा निर्णय झाला.

डॉ. नरेंद्र जाधव यांनी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येची कारणे, पॅकेजची अंमलबजावणी, त्याचे परिणाम, त्यातील त्रुटी यावर आपल्या अहवालात प्रकाश टाकला आहे. पॅकेजच्या काही चांगल्या परिणामांचीही त्यांनी नोंद घेतली आहे. विशेषतः मुलींच्या सामूहिक विवाहाची योजना चांगली यशस्वी झाली आहे. मुलींप्रमाणेच मुलांच्या सामूहिक विवाहाची योजनाही सुरू करावी, अशी शिफारस समितीने केली आहे. त्याचबरोबर आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्यांच्या विधवेला एक लाख रुपये मदत दिली जाते, परंतु हे पैसे कधी संपतात, याचा पत्ता लागत नाही. त्यामुळे २५ टक्के रक्कम रोख द्यावी व ७५ टक्के रकमेतून अशा विधवांना दरमहा एक हजार रुपये पेन्शन द्यावी, तसेच आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्यांच्या मुलांच्या शिक्षणाचा खर्च राज्य सरकारने करावा, अशा काही आणखी महत्त्वपूर्ण शिफारशी समितीने केल्या आहेत.

डॉ. जाधव समितीने दोन्ही पॅकेजच्या अंमलबजावणीतील त्रुटींकडे व गलथान कारभाराकडे लक्ष वेधले आहे. शासनाने या त्रुटींचा व गैरव्यवहाराचा तपास करणे आवश्यक आहे, असे अहवालात म्हटले आहे. त्याच अनुषंगाने सावकारमुक्त गाव करण्याची योजना राबवावी; अशी शिफारस करण्यात आली आहे.

विदर्भाला फक्त २० टक्के लाभ

केंद्र सरकारने जाहीर केलेल्या कर्जमाफी योजनेचा पश्चिम महाराष्ट्राला ५३.८ टक्के, तर विदर्भाला केवळ २०.१ टक्के लाभ मिळाला आहे. त्यामुळे पश्चिम महाराष्ट्र वगळून इतर भागातील शेतकऱ्यांची जमीनधारणा विचारात न घेता ५० हजार रुपयांपर्यंतचे कर्ज माफ करावे, अशी शिफारस समितीने केली आहे. त्यासाठी राज्य सरकारवर साधारणतः ७०० ते ८०० कोटी रुपयांचा बोजा पडेल, असा अंदाज व्यक्त करण्यात आला आहे.

विद्यापीठात जैवतंत्रज्ञानातील एम. टेक. अभ्यासक्रम

पुणे, दि. ७ (प्रतिनिधी) : जैवतंत्रज्ञानामधील एम. टेक. अभ्यासक्रम पुणे विद्यापीठात या शैक्षणिक वर्षापासून सुरू करण्यात येत आहे. विद्यापीठ स्तरावर असा अभ्यासक्रम सुरू करणारे पुणे विद्यापीठ हे देशातील एकमेव विद्यापीठ आहे, असे पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. नरेंद्र जाधव यांनी आज जाहीर केले.

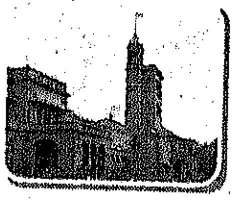

इन्स्टिट्यूट ऑफ बायोइन्फरमॅटिक्स व बायोटेक्नॉलॉजी संस्थेच्या नवीन इमारतीच्या वास्तुप्रवेश समारंभामध्ये प्रमुख पाहुणे म्हणून ते बोलत होते. याप्रसंगी महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळाचे संचालक डॉ. पंडित विद्यासागर व कुलसचिव डॉ. माणिक जाधव उपस्थित होते. या अभ्यासक्रमात संशोधनावर विशेष भर दिला जाणार असून, जागतिक पातळीवरील संशोधक पुणे विद्यापीठातून निर्माण व्हावेत, अशी अपेक्षा कुलगुरूंनी व्यक्त केली.

या प्रसंगी श्यामाप्रसाद मुखर्जी ही शिष्यवृत्ती प्राप्त करणाऱ्या श्रेयस कमान व अमोल पन्हाळे यांचा कुलगुरूंच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. ही शिष्यवृत्ती प्राप्त करणाऱ्या देशातील तीन विद्यार्थ्यांपैकी हे दोन विद्यार्थी आहेत. ही शिष्यवृत्ती २५ हजार रुपयांची आहे. या प्रसंगी बायोइन्फरमेटिक्सची बिंक परीक्षा यशस्वी झाल्याबद्दल आलोक जोगळेकर या विद्यार्थ्याचा, तर आंतरराष्ट्रीय नामांकित संशोधनपर निबंध प्रकाशित झाल्याबद्दल सलील बिडये, जितेंद्र राजपूत व राहुल भोसले यांचा कुलगुरूंच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.

जैव तंत्रज्ञानातील एम. टेक. अभ्यासक्रम हा आय. आय. बी.च्या एम. एस. सी. इंटिग्रेटेड बायोटेक्नॉलॉजी घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. या अभ्यासक्रमाचा बायोटेक उद्योगासाठी विशेष उपयोग होणार आहे. बारावीनंतर पाच वर्षांचा हा अभ्यासक्रम असून, विद्यार्थ्यांना संशोधनपर संधी मिळवून देणारा आहे. दहा विद्यार्थ्यांनी भारतात व विदेशातील प्रख्यात विद्यापीठांमध्ये संशोधनासाठी प्रवेश घेतला आहे.

इन्स्टिट्यूटचे संचालक प्रा. डॉ. बी. ए. चोपडे यांनी प्रास्ताविक केले. डॉ. अमिता रवीकुमार यांनी आभार मानले.

लोकमत 8/8/8

'जैवतंत्रज्ञानातील एम. टेक. अभ्यासक्रम सुरू करणारे पुणे हे एकमेव विद्यापीठ'

पुणे, दि. ७ (प्रतिनिधी) - जैवतंत्रज्ञानातील एम. टेक. अभ्यासक्रम सुरू करणारे पुणे विद्यापीठ एकमेव विद्यापीठ आहे. या अभ्यासक्रमात संशोधनावर विशेष भर दिला जाणार असून, जागतिक पातळीवरील संशोधक येथून निर्माण व्हावेत, अशी अपेक्षा कुलगुरू डॉ. नरेंद्र जाधव यांनी व्यक्त केली. इन्स्टिट्यूट ऑफ बायोइन्फॉरमॅटिक्स अँड बायोटेक्नॉलॉजी संस्थेच्या वतीने आयोजित समारंभात ते बोलत होते.

विद्यापीठाच्या आवारातील आय.बी.बी.च्या नवीन इमारतीचा वास्तुप्रवेश समारंभ नुकताच पार पडला. या प्रसंगी श्यामाप्रसाद मुखर्जी शिष्यवृत्ती प्राप्त करणारे विद्यार्थी श्रेयस कमान व अमोल पन्हाळे यांचा कुलगुरूंच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. ही शिष्यवृत्ती मिळविणाऱ्या भारतातील तीन विद्यार्थ्यांपैकी हे दोघे आहेत. ही शिष्यवृत्ती दरमहा २५ हजार रुपये अशी असेल. बायोइन्फॉरमॅटिक्सच्या बिंक परीक्षेत यश मिळविल्याबद्दल आलोक जोगळेकर याचा, तर आंतरराष्ट्रीय संशोधनपर निबंध प्रकाशित झाल्याबद्दल सलिल बिडये, जितेंद्र राजपूत, राहुल भोसले यांचाही सत्कार करण्यात आला. इन्स्टिट्यूटचे संचालक प्रा. डॉ. बी. ए. चोपडे यांनी जैवतंत्रज्ञानातील एम. टेक. अभ्यासक्रमाबद्दल माहिती दिली. बारावीनंतर पाच वर्षांचा हा अभ्यासक्रम आहे. यात विज्ञान विषयांचा समावेश असून, तिसऱ्या व पाचव्या वर्षी विद्यार्थ्यांना संशोधनपर संधी उपलब्ध करून देणारा आहे. महाविद्यालये, विद्यापीठ विकास महामंडळाचे संचालक डॉ. पंडित विद्यासागर यांनी इन्स्टिट्यूटच्या कामगिरीबद्दल अभिनंदन केले.

चिंतन इमेज मेकर्स

पुण्यनगरी 8/8/8